

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

Az új választások.

Tisza István gróf programmbeszéde.

Budapest, jan. 9. Tisza István gróf miniszterelnök tegnap tartotta meg a Belváros választópolgárainak rendkívül népes gyűlésén programmbeszédét. Beszédében egész nagy kormányzati programot terjesztett elő, sok hasznos és üdvös gazdasági, pénzügyi, közigazgatási és szociális kérdés megoldását helyezve kilátásba. A katonai reformok ismertetése és a közös vámterület védelme után *fizetésemelést és általában a fizetés rendezését igérte az állami tisztviselőknek, a közigazgatási tisztviselőknek, a felekezeti tanítóknak, a lelkészeknek és a városi tisztviselőknek.* Fejtegette az *adóreform szükségét, a kisemberek és kisiparosok szükségleteit, majd áttért a szocializmusra.* Ez utóbbiról kijelentette, hogy ezt a kérdést zsandárokkal megoldani nem lehet. *A munkás-szakegyséleteket önkormányzattal ellátva életképessé és a magyar nemzeti szellemű demokrácia fejlesztésére alkalmassá tenni kívánja.* Ezek után rátért a parlamenti kisebbség erőszakára, amelyet élesen ostromozott és végül kijelentette, hogy ha a választások-

nál többséget kap, amiben nem kételkedik, akkor *a többség akaratát kérlelhetetlenül keresztül fogja vinni.*

Nyiry miniszter programmbeszéde.

Budapest, jan. 9. A főváros második kerületében Nyiry Sándor honvédelmi miniszter tegnap tartotta meg programmbeszédét nagyszámu választóközönség előtt. Ismertette a kormány katonai programját, majd polemizált Darányi Ignácnak a minap elmondott programmbeszédével. Különösen tiltakozott Darányinak ama vádja ellen, hogy a kerület választási mozgalmánál meg nem engedett felső befolyások érvényesülnek. Polemizált ezután Andrássy Gyula gróf beszédével, amelyet Darányi minapi programmbeszéde után mondott, miközben *a jelen volt Darányi-pártiak ellenséges tüntetést, abczugolást rendeztek, úgy hogy a miniszter kénytelen volt beszédét néhány percze jelbessakitani.* A rend csakhamar helyreállott s a miniszter nyugodtan befejezhette beszédét.

Hieronymi Károly jelöltsége.

Budapest, jan. 9. A terézvárosi szabadelvű párt kétszáz tagu küldöttsége tegnap fölkereste Hieronymi Károly kereskedelemügyi minisztert, tudatva vele, hogy a párt őt jelölte képviselőnek. Hieronymi Károly köszönettel *elfogadta*

a jelöltséget és kijelentette, hogy meggyőződése szerint a nemzet nagy többsége igazat fog adni a kormánynak.

Vázsonyi Vilmos beszámolója.

Budapest, jan. 9. Vázsonyi Vilmos, a Terézváros volt képviselője, tegnap mondotta el nagy választóközönség előtt beszámoló beszédét a Vigadó nagytermében. Beszédében rámutatott arra, hogy ellene, aki az igazi liberalizmusért él és hal, a szabadelvű párt állít jelöltet. A beszédet nagy lelkesedéssel fogadták és a gyűlés után az egész jelenvolt közönség zárt sorokban hazakisérte Vázsonyit a lakásáig.

Apponyi Albert gróf jelöltsége.

Fásberény, jan. 9. A választók gyűlése tegnap Apponyi Albert grótot kiáltotta ki nagy lelkesedéssel képviselő-jelöltnek.

Apponyi Albert gróf Marosvásárhelyen.

Marosvásárhely, jan. 9. Apponyi Albert gróf több ellenzéki képviselővel tegnap ide érkezett és a választók gyűlésén nagy lelkesedéssel fogadott beszédet mondott, amelyben megmagyarázta, hogy miért rendült meg hite a hatvanhetes alapban és miért lépett be a függetlenségi és 48-as pártba.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Régi nótákból.

Irtá: Krúdy Gyula.

I.

A nagyszoba korszakot jelent. Jobb tanyát nem ismertem sem előtte, sem utána. Mi itt laktunk; néha fütöttünk, mert tél volt, sokszor azonban az ágyterítőbe burkolózva ültünk a kályha körül, a mely estéken szümpóziónt tartottunk, mert emez esték, csodálatos módon, vacsora nélkül teltek-multak el. És sok dohánt elszívtunk. — A fészek hideg vala, de barátságos a nagy kongó szoba. A falról a kanapé felől csodálkozva vigyázta az eseményeket Hollandia partvidéke. És most, hogy már egyedül vagyok, emlékszem a nagyszobára. Persze, vágyakozással és nagy szeretettel gondolva mindarra, a mi már elmúlt. Kelenczére is, és a dugaszokra, a melyeket kihuzott ő. A szájával adott oly pattanó hangokat, amik leginkább a kiröpülő dugasz pukkanásához hasonlítottak. Hideg volt és Kelencze csak olykor huzott ki egy-egy nagyon keserves dugaszt.

II.

Kelenczének voltaképpen más neve volt. Valami szépen csengő, amit 10.97-el jegyeztek az irodalmi kávéházakban. És ő leginkább a kanapén szeretett lakni. Csodálatosan vonzó-

dott e vén helyre, amely felől Hollandia partvidéke némán szemlélte az ügyeket.

Itt állott nem messze az íróasztal, rajta papirosok és elhányt gallérok. Gutta Perka is itt ketyegett szorgalmasan, ez az öreges hang, csengős óra, aki bánatosan hevert románczok és félbemaradt novellák rakására dobva. A titkosan epedő bánat okát Kelencze fürkészte ki. (Bozontos szakállát harapdálva és borzas fejét tudósan forgatva.) Gutta Perka még senkit sem költött fel életében. És ha reggelenként nagyzólan megperdült az éjjeli szekrényen, oly viharosan dobogott a szíve, úgy erőlködött, hogy néha-néha elfogyott a szusza, erőt vesztetten pihegett egy pillanatig, hogy aztán ujultan és kétségbeesetten ismét belefogjon a harangozásba. Kelencze, ki a kanapén lakott, gunyolódva huzott ki néhány dugaszt, aztán nyugodtan fordult Hollandia partvidéke felé.

Január vala. Kemény napok. Temérdek dohánt elszívtunk és a befagyott ablakokon átal homályosan láttuk, hogy odakivül nappal van és az emberek dolguk után futkostak. Természetesen sietve és dideregve tevék ezt. A nagy szoba pusztaságából azonban ki volt zárva az élet láza. Csak sok dohánt szívtunk el. Zivataros napok voltak ezek, Svarcz L. Sal. közvetítő üzlete elnyelte összes ingóságainkat. A zöld függönyű zálogüzletbeli ajtó kegyetlenül csukódott be a levélnyomó sünnemeggett. Mert a sünn: ezüstből volt. Kelencze rozsdaszín köpenyegé, a kanapé e kiegészítő

része, ami takarói hivatást töltött be — szintén Svarcz L. Sal. szigetére száműzetett. Vöröske Máté barátunk, — ő a meczenás híreben állott, ami csak annyiban felelt meg a valóságnak, hogy eljárt a nagyszobába és leülve Hollandia partvidéke közelébe, segített rejtelmes dolgokat kihámozni titokzatosságukból és apró megbízatásokat intézett el, — átkutatta az egész szobát, de egy szomorú tekintetű gyorsforralón kívül semmit sem talált. Gutta Perka kihívólag ketyegett a románczok és egyéb eltévesztett czélu írományok között, olyan hangosan, bizonyos daczos makacssággal petyegte el a sebesen szálló perczeket, mint még eddig soha. Mert nyilvánvaló volt, hogy Vöröske Máté barátunk, aki meczenás híreben állott és közlekedett Svarcz L. Sal. és a nagyszoba között, hiába csapná a hóna alá Gutta Perkát. Gutta Perka értéktelen semmisége tudatában izgatottan és kihívólag ketyegett tovább.

III.

A január a fekete retek jegyében indult meg. És úgy is folytatódott. A nagyszoba e napokban tőle telhetőleg hideg volt és kongó, de annál barátságosabb. Mar reggelenként világos vala a napi program. Szellemesen eszevegtünk egész nap az ágyterítőbe burkolózva, közben nagy sikerekről és szerelemről ábrándozván. Eme szerelmek szépen ki voltak gondolva, és nem vala bennök semmi hétköznapi, sem közönséges, sőt szemtelenül — igen, így kell ezt mondani — felségesek is valának

Kilépés a szabadelvű pártból.

Budapest, jan. 9. *Solymossy* Ödön báró, a sopronmegyei lövői választókerület volt országgyűlési képviselője, kilépett a szabadelvű pártból.

A háboru.

A port-arturi foglyok átadása.

Tokio, jan. 9. A port-arturi foglyok átadását tegnap befejezték. Az összes foglyok 877 tisztből és katonai hivatalnokból és 24.491 közemberből állanak. Ugy mondják, hogy a sanjoi vasutigazgatóság parancsot kapott, hogy szállítóeszközöket tartson készen 20.000 oroszhoz Szimonoszekiből Kureba való vitelére. A foglyokat valószínűleg Kure közelében fogják elhelyezni. A súlyosabb betegek egyelőre a port-arturi tábori kórházakban maradnak; a többiek, akik az utazás fáradalmait el tudják viselni, Japánba viszik, mielőtt a felvételükre szánt épületek elkészülnek.

A foglyul esett orosz tisztek.

Tokio, jan. 9. A port-arturi helyőrség 868 tiszte közül 441 becsületszavát adta, hogy a jelen háboruban nem fog Japán ellen harcolni, ennek folytán az átadási feltételeknek megfelelőleg, megkapták az engedélyt a hazatérésre. Velük utazott 229 tisztszolga. *Fock, Szminov és Gorbotovszkij* tábornokok, valamint *Willmann* tengernagy inkább a japán fogságot választották. *Stösszel* tábornok e hó 12-dikén Dalniból Oroszországba fog utazni.

Tűz Port Arturban.

Tokio, jan. 9. Port Arturban a vár átadása után két helyen tűz ütött ki. *Stösszel* tábornok a japán főhadiszállástól bocsánatot kért és kijelentette, hogy a tűz vigyázatlanságból keletkezett, nem pedig szándékos gyújtogatás következtében.

Leányokról volt itt szó e szegényes, mondhatni sanyaru nagyszobában, kik ragyogók, edesek, ártatlanok és magasztosak, nagy fény és sok pompa közt élnek, de idegenül és búsan, álmatlan éjeken a nagyszoba lakóira várnak. Egykor, évek mulva talán, avagy holnapután esetleg, a várast megútván, valamiképpen leszállnak a magasból, és ekkor beteljesül a végzet, mert mindenki párjára talál valahogy és ettől fogva boldogság lesz a földön.

Hollandia partvidéke melázva hallgatta ezt, azonban idegesen rezzent össze Kelence minden dugaszhuzási kísérletére. Mert Kelence ilyenkor néha megbicsaklott és a zendülők közé csapott.

Eme zendülők között különben Gutta Perkát lehet elsősorban megemlíteni, ki is egy hajnalon így beszélgetett magában:

— Ej, ide köteles tisztelet, oda köteles tisztelet, én felköltöm Kelence urat!

Nyilván nem gondolta meg a könnyelmű teremts, hogy még hajnal van. Berregni kezdett állomáshelyén a románczok és irományok fölött, melyek, mint ezt némileg sejteni lehet, a felsorolt szerelmekkel bizonyos összefüggésben állottak. — A ripszfüggönyökön rózsásan szűrődött be a téli hajnal világossága. Kelence nyugtalanokodva húzott ki néhány dugaszt, — ezek voltak az utolsók. Aztán mereven figyelte a diadalmas csengetéssel szereplő Gutta Perkát, a stréberség megtetszését.

Port Artur jövője.

Tokio, jan. 9. A japán kormány elhatározta, hogy Port Arturból jelentékeny hajóhadállomást csinál.

Csatározások Mandzsuriában.

Szent-Pétervár, jan. 9. *Kuropatkin* tábornok táviratozza tegnapi kelettel: A január 6-dikáról 7-dikére virradó éjjel a japánok centrumunk ellen váratlan támadást intéztek, de e mozdulatot az előőrsök idejekorán észrevették és az ellenség puska- és ágyutüztől fogadva, visszavonulni volt kénytelen. A mieink közül *Hell* zászlós és 18 közember megsebesült, hárman elesetek. A 3-dikáról 4-dikére virradó éjjel egy lovascapat, mely a Taicziho völgyében, balszárnynak hosszában, felderítő szolgálatot végzett, meg támadott egy nagyobb japán gárdacapatot. Egy altisztet és husz japán közembert szuronnyal vívott harcban megölték, öt embert foglyul ejtettek.

Tisza miniszterelnök megfenyegetője.

Budapest, jan. 9. *New-Yorkból* érkezett jelentés szerint az északamerikai *Lebanon*-ban a külügyminiszterium megkeresésére letartóztatták *Ventzler* Ignác fém munkást, aki *Tisza* István gróf miniszterelnöktől kétezer dollár támogatást kért azzal a fenyegetéssel, hogy ha kérését megtagadja, az amerikai »Fekete kéz« társaság tagjai okvetlenül meggyilkolják.

Lengyel Zoltán királysértési pöre.

Budapest, jan. 9. Mára volt kitűzve a budapesti büntető törvényszék esküdt-bírósa előtt *Lengyel Zoltán* volt országgyűlési képviselő királysértési pörének főtárgyalása. *Zsitvay* Leó elnök tudatta az esküdtekkel, hogy a vádlott a tárgyalásra nem jelent meg. Erre *Magyar* dr. királyi ügyész azt indítványozta, hogy a bíróság rendelje el *Lengyel Zoltánnak*

Az óra, miután jól kicsengette magát, nyugodtan maradt a románczok felett állomáshelyén. Szemtelenül ketyegett tovább, mintha nem is ő lett volna az az óra, amelyik közelében az északi sarknak, a nagyszobában a tengerszine fölött számos méterrel a szüremelő téli hajnalon oly kínos feltűnést keltett.

Kelence mereven nézett rá egy pillanatig, azután leemelte magáról a rajztablát, ami elmésen helyettesítette a takarók tömkelegét, nyugodtan közeledett Gutta Perkához, felvette és kinyitván az ajtot, az előszobába dobta a zendülőt.

IV.

Kelence bozontos volt, igen elhanyagolt és az életről csak annyit tudott, hogy kötelességekkel teljes. De ő ezt sohasem mondta, mert mondani nem mondott soha semmit. Legfeljebb így szölt olykor:

— Nevenni fogsz!

Erre szokott tréfái következtek, azután megtordult és bedugta a száját cigarettával.

De most a nyomor e zivatáros idején többnyire beszélgettünk. *Vöröske* Máté is hallgatta e beszélgetéseket. Ő üzlettulajdonos volt egykor, most azonban már felhagyott ezzel. Leginkább czimszalagokat irt ujságoknál, meg árjegyzékek boritékait czimezte. Ilyenkor természetesen a nagyszoba lakói is kaptak az árjegyzékekből, amelyek néha rizskeményitőt ajánlottak, máskor a gőzfűtés előnyeit fejtegették.

karhatalommal való elővezetését, addig pedig az elnök függeszse föl a tárgyalást. Délben visszaérkezett a törvényszék kiküldöttje azzal a jelentéssel, hogy *Lengyel Zoltán* nincs odahaza, hanem elutazott választókerületébe. Erre a bíróság hosszas tanácskozás után a tárgyalást elnapolta, elrendelvén egyuttal, hogy az új tárgyalási hatánapra a vádlott elővezetendő.

A bajor régens-herceg balesete.

München, jan. 9. *Luitpold* bajor régens-herceg tegnap a lóról leesett és térdét súlyosan megsértette. A nyolczvan-négy éves aggastyánt eszméletlenül szállították vissza a kastélyba. Az éj folyamán a daganat leapadt s a régens-herceg állapotja most teljesen kielégítő.

Képviselőválasztás Párisban.

Páris, jan. 9. A tegnapi választásnál Páris második kerületében *Bienaimé* tengernagyot választották meg 6437 szavazattal képviselővé. Ellenjelöltje, *Bellan*, 5165 szavazatot kapott. A választás eredményét ma délelőtt hirdették ki. A kihirdetés alkalmával az előjáráságon *örösi verekedés* támadt. *Bienaimé* tengernagy megjelenésekor nagy tüntetés volt. Arra a hírre, hogy katonaság jön, a tüntetők szétrebbentek, úgy hogy nem kellett karhatalommal beavatkozni.

Katasztrófa a tengeren.

London, jan. 9. Ma délelőtt a tengeren két angol gőzhajó összeütközött. Sok ember a vízbe fullt. Bővebb hír még nem érkezett.

Hóviharok.

Bécs, jan. 9. Csehországból és Morvaországból nagy havazást jelentenek. A hófúvások következtében a közlekedés több helyen megakadt.

Munkaközben aztán *Vöröske* néha így beszélt:

— Ó, ha mindenki ilyen volna... Érttem, mint én! Csak mint szerény körülmények között elégedő, *Vöröske* Máté, aki becsülettel volt üzlettulajdonos és most úgy érzi magát, mint a falusi kuvasz a flaszeron... Én! suttogott és nagy fejét bökölva lógatta ide meg amoda, vastag bajuszos száját összecsucsorította. Mert én, kérem en, ha nem volnék ama volt üzlettulajdonos, ha nem én, akkor...

Kelence bár munkaközben vala, hirtelen néhány savanyuvizes dugaszt húzott ki.

Vöröske Máté lesütötte a szemét és nem tudta folytatni. — Szégyenkezett és piruló mosolylyal suttogta:

— Kelence ur ismét pajkos...

Igy soha se tudta megmondani, hogy mi történe akkor, ha nem ő volna ama volt üzlettulajdonos. És titka maradt végkép.

V.

Vöröske reggel izgatottan érkezett. A kezét dörzsölte. Rövid lábszárait is hegyesen illegette. Igyekezett minél feltűnőbbben megjönni és valószínűleg már az utcán odalépett az emberekhez és a fülükbe dörögte, hogy csak úgy ugrált a szeme:

— A nagy szobának pénz néz! Pénz néz a nagyszobának!!!...

— Felkellni, felkellnni...

Harsogott. Annnyira megfélemedezett arról,

Kivándorlók pénze.

Zerkowits Emil, ismert közgazdasági írónk, aki hosszabb időt töltött Amerikában, hogy az ottani állapotokat, különösen pedig az ott élő magyarság viszonyait tanulmányozza, mióta nemrég hazaérkezett, nagy szorgalommal teszi közzé az úvilágban szerzett tapasztalatait a hazai lapokban és folyóiratokban. Közvetlen megfigyelésen alapuló magvas cikkei különösen kivándorlóinkra nézve becsesek, akik rendszeren teljesen tájékozatlanul indulnak neki az új életnek és Amerikába érve, ott egészen gyámoltalanul és tehetetlenül vannak igen sok esetben a legrettenetesebb sorsnak kitéve. Alábbi cikke a *Kivándorlók pénze* címmel a *Pesti Hírlap* vasárnapi számában jelent meg s reprodukáljuk itt azért, hogy kivándorlóinknak, akik ezrével várnak itt a Cunard-társaság hajóira, elindulásuk előtt egy hasznos ujjmutatással szolgáljunk.

A cikk így szól:

Tul vagyunk már azon, hogy a kivándorlás kérdését elméletiértékű okoskodásokkal, minden gyakorlati értékű irányítást mellőző morfondírozással akarjuk megoldani. Az enquete-k, kivándorlási kongresszusok és mind máig a kivándorlásról szóló 1903: IV. törvényezik is éppen csak arra volt jó, hogy meg nagyobb reklámja legyen a kivándorlásnak. De egyetlen olyan intézkedésről nem tudunk, amely azt bizonyítaná, hogy akár az állam, akár a társadalom, az illetékes testületek, a kivándorlási láz csökkentésére valamit tettek volna. Az a kis csökkenés, mi a kivándorlottak számarányában az utolsó félévben mégis konstatalható — nem bizonyítja még a kivándorlás csökkenését. Sőt ha közelebbről vizsgáljuk ezeket az adatokat, akkor azt a megdöbbentő meggyőződést szerezhetjük, hogy egyes felvidéki megyékből csak azért csökkent a kivándorlók száma, mert már alig maradt itthon — mint a Mollinár-nóta mondja — „egy-két-három nyomorult”, de annál ijesztebben növekedett a tiszta fajmagyar megyékből a kivándorlók száma.

Mindaddig tehát, míg az elméleti okoskodáson túlmenve, iparpolitikánkat helyesebb alapokra nem fektetjük, mindaddig, míg a ma túlnyomólag csak a gazdaságban foglalkozott népek jobb megélhetési módokat nem biztosítunk és a nép nagyobb tömegének egyben

hogy ő csak szerény körülmények között élő volt tüzeltulajdonos, hogy Kelencez megkísérelt néhány dugaszt kihuzni. Ez azonban nem sikerült. Vöröske apró, vastag kezeivel hadonázott és odahurezolta ruháinkat az ágyhoz. (E ruhák is a zendülők közé csaptak fel. Különösen könyvekben és térdben.)

— Felkelni, emberek!

Igy Vöröske.

Később állásba csapta magát a szoba közepén, gesztusokat irt le és szavalt:

— Mint mondtam, a nagyszobának pénz néz! Pénz!

Elhallgatott és körülnézett. Igyekezett szerfölött higgadt és komoly maradni:

— A dolog így áll: — Van egy férfi. Igazi férfi, mondhatom. Állásra előkelő, jellemre kiváló, bátor és nyugodt! Hős ő... Pihegett Vöröske. Egészen ellágyult. Alig bírta kimondani:

— Igen; hajlandó Hollandiát megvenni. Hatvan forintért.

Értvén Hollandia parti vidékét, a mivel Vöröske az utóbbi időben műkereskedőtől műkereskedőhöz házalt.

Kelencez olyan dugaszt huzott ki, amelyt még soha az életben. Vöröske, a nagy fejű, szinte zokogott. Mások a dicsőségre és a szerelmekre gondoltak, melyek most már szintén nem váratnak soká magukra.

Gutta Perka, ki az előszobában hallgatta a nagy hirt, szeretett volna bejönni, de az ajtó be volt zárva.

igényeit nem fokozzuk — mindaddig ne reméljük azt, hogy megakad a kivándorlás nagy áramlata. Egy-két dollár napidíj az egyszerű munkásnak: mindig több, mint a 20—60 krajczáros napszám. Nem is szólva arról a még nagyobb különbözetről, amelyik az amerikai legcsekélyebb napszám, meg az itthoni, különösen így télviz idején, semilyen napszám között van.

Iparpolitikánk, egész gazdasági politikánknak helyesebb alapon, magyarul az *önálló vámterület* alapján való kiépítése eredményezheti csak a munkaviszonyok javulását, az igények fokozódását és ezzel kapcsolatban a belterjesebb gazdálkodás lehetőségét is. És csak így remélhetjük, hogy a kivándorlási láz csökkenteni fog. De mert ma még csak remélni lehet, a kivándorlással mint gazdasági tényezővel kell számolnunk. Ismételjük — dacára enquetének, kongresszusoknak és kivándorlási törvényeknek, — mindaddig csak azt látjuk, hogy még inkább átment a köztudatba a kivándorlás szükségése, hogy a kivándorlási törvény végrehajtásával a kivándorlási forgalom legnagyobb része Fiuméba terelített és hogy néhány tucat kivándorlási ügynököt elfogtak, de éppen annyit, vagy talán még többet „kreáltak” — ez is csak reklám vala a kivándorlás fokozására.

De megszüntethetik az összes ügynökségeket és elfogathatják az összes külföldi ügynököket, vagy félmillió ügynöke marad a kivándorlásnak — Amerikában. Bridgeportban, ebben a nagy amerikai magyar városban, a legnagyobb amerikai magyar betegsegélyező szövetség székhelyén láttam fényképeket, ahogy tót atyánkfiai jobbról-balról sörös hordók mellett ülve, magasra emelt habzó sörös korsóval fényképeztetik magukat, hogy azt az ó-hazában éhezőknek hazaküldve, ingerlő invitációval szolgáljanak a kivándorlásra. Egy-egy amerikai levelet, amelyikben a sógor megírja, hogy milyen nagy a szabadság, mennyi a pénz Amerikában — az egész falu olvassa. És ahogy jönnek az öt koronákra felváltott dollárok, ahogy jön hajójegy az itthon hagyott asszonyoknak, meg gyermekeknek, hogy jönnének apjukom után — mindennél ékebben rajzolt képe az amerikai boldogságnak, ingerlőbb csabítás nem kell. Utiköltségre való akad, egyik-másik összekuporgatja, a másiknak az amerikai testvér, sógor küld, a harmadiknak meg — hirtelen leég nemrégiben beasszekurált háza.

Azután kivándorolnak. Odakint dolgoznak, a kereset egy jeletényen részét meg hazaküldik. Családnak, rokonságnak, adósságtörlesztésre, gyümölcsötzetésre, meg egyébre. Hogy sok, nagyon sok pénzt küldenek haza, arról mindenki tud nálunk, de tudják azt Amerikában is, éppen a hivatalos körök, mert ime, máris görbe szemmel nézik, hogy aránylag éppen a magyarság közül szereztek meg legkevesebben a polgárjogot és hogy a magyarság éppen az, amely a legtöbb pénzt küldi haza. Ez pedig ellenkezik az amerikai gazdasági fölfogással, mely szereti, ha a magas bérek az igényeket is fokozzák és ez igények kielégítésével a magas bérek szépen *visszaömlenek* a kereskedőhöz. Ma már egészen nyíltan hirdetik Amerikában, hogy olyan *Sachsengängereket* (így nevezik az olaszokat és a magyarokat, kik mint a vándorló szász iparosok, csak keresni, dolgozni mennek idegen országokba, de otthon fogyasztják el munkájuk gyümölcsét) kik Amerikában csak összeszedik a halom pénzt és azután az ó-hazába küldik vissza — az Unio nem használhat.

Ezekre a nagy pénzküldeményekre különösen a mind jobban gyarapodó száma a megugrott „magyar bankároknak” terelte az amerikaiak figyelmét. Hol egyik, hol a másik bankár ugrott meg nagy summa pénzzel, magyarok, tótok pénzével. Már azt az élehetlenséget is, amelylyel ezek a honfitársak sikkasztó honfitársakra bízták keservesen megkeresett vagyonkájukat, *war* ezt is megvetéssel nézi az amerikai. De közben arra is gondol, hogy mennyi pénz özönölhet még Magyarországra, ha még ilyen jelentéktelen, apró firmák kezéhez is olyan nagy summák kerülnek?

Kivándorlóink tartsák mindig szem előtt azt, hogy legcélszerűbb a *postautalvánnyal* (money order) való hazaküldése a pénznek. Közben éppen az utolsó napokban még kedvezőbbé vált ez a helyzet, amennyiben a tiz koronánként eddig érvényben volt tarifa, tiz centtől egy dollárig, most olcsóbb — még pedig nyolcz centtől ötven centig haladó skálában állapított meg. A magyar és az amerikai kormány között létrejött új egyezmény értelmében, melyet az Unio főpostamestere a napokban irt alá, a koronának dollárértéke is szabályoztatott, amennyiben az eddig folyton változó érték úgy határozott meg, hogy egy korona állandóan 204 centbe fog számíthatni.

És mert minden tisztességes amerikai készséggel segít a még tájékozatlannak ilyen postautalványok kiállításánál is, magyarjaink tényleg nem cselekedhetnének jobban, mintha pénzüket a feltétlenül teljes garanciát nyújtó posta útján küldik haza. Ez a legegyszerűbb és a legbiztosabb módja a pénzküldésnek és nagyon helyén való volna, ha a kivándorlási hatóság erre is kitanítaná a kivándorlókat. Mert bár több tisztességes czég is működik Amerikában az ilyen ügyletekkel, a tapasztalatlan magyart mégis igen gyakran berántják a szédelőgönfitársak.

Ujabbán ugy hírlík ismét, megvalósul az a régi terv, hogy Amerikában egy magyar bank, *Hungarian National Bank of America* létesül. Ha ez tényleg mint National Bank, tehát mint megfelelő *állami ellenőrzéssel* működő pénzintézet alakul meg és rendelkezni fog olyan alaptőke felett, hogy az Unio egész területére megfelelő ügyes szervezettel kiterjesztheti működését, — akkor nagy szolgáltatást tesz majd ennek az ügynek, de általában a magyar ügynek is.

KÜLÖNFÉLE.

— **Olvasóink figyelmébe.** Lapunk egyes példányai mindig kaphatók az *Ivanich-féle* hírlapelárusító üzletben, *Via Riva 6. szám* és a *Corsia Deák 34. szám* alatt levő dohánytőzsdében (a Hungári-szálló és a Csizmás-féle fióküzlet között.)

— **Személyi hír.** Vay Péter gróf, pápai protonotárius, tegnapelőtt ideérkezett és a legközelebb induló kivándorlógőzössel, a *Slavoniá*-val, Amerikába fog menni, hogy lelki vigasztalásban részesítse oda szakadt magyar honfitársainkat.

— **József főherczog állapotában,** sajnos, nem oly gyors a javulás, mint ahogy az egész magyar nemzet óhajtja és reméli. Tegnapelőtt éjjel a fenséges ur betegsége rosszabbra fordult. Hosszas, mély álmom lepte meg és fölébredve, csak nehezen ismerte meg környezetét. Tegnap reggel 7 óra 10 perczkor megérkezett Budapestről *József Ágost* főherczog és neje, *Augusta* bajor királyi herczegnő és egyenesen a főherczog villájába hajtottak. A fenséges beteg állapotáról tegnap délelőtt 9 órakor a közetkező orvosi jelentést adták ki:

Az éj kielégítően folyt le. A bágyadság és az apathia valamivel javult. A szív-működés és a táplálkozás jó. Érverés 76. A hőmérséklet normális.

Dr. Kiseljak
főherczegi udvari orvos.
Dr. Grossich
lőorvos.

A tegnap este 6 órakor kiadott orvosi jelentés így szól:

A nap folyamán lényeges változás nem állott be. Érverés 80, időnkint szagatott. Hőmérséklet 37 fok.

Dr. Kiseljak.

Ma délelőtt 9 órakor pedig a következő bulletin tudatta a főherczog állapotát:
Ő császári és királyi fensége, József

főherceg ur állapotában *tegnap óta javulás észlelhető.* A szív működése kielégítő. Értés és hőmérséklet normális.

Dr. Kiselják.
Dr. Grossich.

— **A választási központi bizottság** holnap, kedden déli 12 órakor *Vio* Ferencz dr. polgármester elnöke alatt ülést tart, a melyen a képviselőválasztás napját megállapítani. Valószínű, hogy a választást vagy január 29-ikére, vasnapra, vagy pedig február 2-dikára, Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepére fogják kitűzni.

— **Esküvő.** *Kemény* Ödön, az Adria tengerhajózási részvénytársaság titkára, vasárnap esküdték örök hűségét *Márkus* Ada kisasszonynak, *Márkus* Samu fővárosi könyvnyomdatulajdonos leányának Budapesten. A polgári esketés délelőtt 10 órakor az ötödik kerületi anyakönyvi hivatalban, az egyházi szertartás pedig délután 12 órakor a dohány-utcza izraelita templomban folyt le. Jelen voltak az esküvön: *Kuranda* Emil udvari tanácsos, az Adria tengerhajózási részvénytársaság vezérigazgatója, *Frankfurter* Albert és *Tóth* Géza, az Adria igazgatói, *Gyöngyössi* István miniszteri tanácsos, az Adria kormánybiztosa, *Simon* Jakab tőzsde tanácsos, az Adria igazgatótanácsosa és számos más előkelőség. A fiatal pár még tegnap délután hosszabb nászutra indult.

— **Mozgalom a felfüggesztett vasúti tisztviselők érdekében.** *Fuhász*, *Göndör* és *Praxa* vasúti tisztviselők, akiket, mint ismeretes, a tavalyi vasutas-sztrájk miatt felfüggesztettek föl állásuktól, tegnap ismét megkezdtek a szolgálatot az itteni állomáson.

Tegnap délután az államvasúti alkalmazottak a *De la Ville* szálloda éttermében gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek *Rosner* Ervin báró kormányzóhoz, arra kérve őt, hogy járjon közbe az államvasutak budapesti igazgatóságánál a többi tizenhárom, szintén a sztrájk miatt felfüggesztett vasúti tisztviselő, nevezetesen az itteni két felfüggesztett kivatalnok, *Ivanovich* és *Lorber* visszahelyezése érdekében.

E határozatnak megfelelően, tegnap délután hat órakor a vasutasok százötven tagból álló monstre-küldöttsége ment föl *Krausz* és *Zipser* állomásfőnökök vezetése alatt a kormányzó palotába. *Rosner* Ervin báró kormányzó a legszívesebben fogadta a küldöttséget, melynek vezetői köszönetet mondván a kormányzónak a vasutasok iránt mindenkor tanúsított jóindulatáért, előadták a vasutasok kérelmét. *Rosner* Ervin báró kormányzó szíves szavakkal megnyugtatta a küldöttséget s úgy ő, mint neje, *Forgách* Klótild grófnő hosszasan elbeszélgettek a küldöttség vezetőivel. A kormányzót láthatólag meglepte és kellemesen érintette a vasutasoknak személyéhez való ragaszkodása. A küldöttség eltávoztása után annak vezetői, *Krausz* és *Zipser* állomásfőnökök, *Barta* raktárfőnök és *Fodor* tisztviselő, hosszabb ideig maradtak még együtt a kormányzóval és lebilincselő modoru, szeretetreméltó nevével.

— **Házasság.** *Molnár* Kálmán, az Adria tengerhajózási részvénytársaság kivándorlási osztályának tisztviselője és *Peták* Ilona e hó 8-án délelőtt 11 órakor a helybeli anyakönyvi hivatalban és délután 3 órakor a dómtemplomban házasságot kötöttek.

— **Istentisztelet a kivándorlók részére.** *Vay* Peter gróf, pápai protonotárius, holnap reggel 9 órakor a dómtemplomban magyar istentiszteletet tart a kivándorlók részére. Az istentiszteleten a kivándorlókon kívül bizonyára az itt lakó magyarság is nagy számban fog megjelenni.

— **A sikkasztó bankpénztáros.** Mint értesülünk, *Armanini* rendőrbiztos az *Ultonia* Cunard-hajóval tegnap reggel New-Yorkba utazott hogy ott *Bertoli*, a Fiumei Kereskedelmi Bank sikkasztó pénztárosa után kutasson. *Czar* rendőrbiztos hasonló célból Velenczébe utazott.

— **A Slavonia érkezése.** A kivándorlóinkat Amerikába szállító *Slavonia* Cunard-gőzöst holnap reggelre várják ide százhusz visszavándorlóval. A *Slavonia* e hó 12-én déli 12 órakor fog elindulni innen New-Yorkba. Noha az *Ultonia* csak tegnap reggel indult el kikötőnkől 1670 kivándorlóval Amerikába, az újonnan jelentkezett kivándorlók száma, akik a *Slavonia* hajóval akarnak elutazni, már eddig is meghaladja a hatszázat.

— **Fatima Miris** átváltozó művésznő vasárnapi két előadása a Fenice-színházban nagyszámú közönség előtt folyt le. A kitűnő művésznőt többször zajosan megtapsolták. Ma este a művésznő pihenőt tart. Holnap, kedden este újdonságot fognak előadni, a *Le régiment qui passe-t*, melyben 1000 katona, 8 ló és 60 személy fordul elő.

— **Kinevezés.** A fiumei magyar királyi pénzügyigazgatóság *Fogel* Viktort, a *Fogaras és Vidéke* volt munkatársát *Fogarasról és Havk* Ernőt Szegedről a helybeli fővármivatalhoz gyakornokká nevezte ki.

— **A Fiumei Sakk-kör új elnöke.** A Fiumei Sakk-kör igazgatósága jelenti, hogy a kör elnökévé *Lorber* József vasúti tisztviselőt választották meg.

— **A Lloyd új hajói.** *Triesztből* jelentik: A *Lloyd* osztrák tengerhajózási társaság igazgatósága elhatározta két új gőzhajó építését, amelyek *Trieszt*—*Cattaro* és *Velence* között fognak gyorsszolgálatot teljesíteni. Ezeknek a hajóknak gyorsasága óránként 18—20 tengeri merföld lesz és az egyiket két gép és két csavar fogja hajtani, a másikat pedig egy turbinagép, mely három csavart hoz működésbe. Az említett két hajót a trieszti arzenálban fogják építeni és ez év végéig el kell készülniök. A hajók a *Wurmbrand* típusa szerint fognak épülni és 300 utast kényelmesen befogadhatnak.

— **Farsang.** A fiumei farsang mindig híres volt vidámságáról. A tánc és a társas gyönyörök kedvelői örömmel konstatálhatják, hogy a pezsgő jókedv az idén sem csappant meg. Egyik táncmulatság a másikat éri. Igen sikerült táncestélyt rendezett szombaton a Jellacsics-ezred itt állomásozó tisztikara. A nagy számban megjelent előkelő közönség pompásan mulatott és kedves emlékekkel távozott a szép mulatságról. — A *Fenice-színházban* vasárnap éjjel zajlott le a második álarcos kavaléria, amelyen igen sok álarcos vett részt a legváltozatosabb kosztümökben. A tánc hajnali négy óráig tartott. — A *Szusák-szálloda* ban vasárnap este szintén álarcosbál volt, amely igen jól sikerült. Sok elegáns maszk és nagyszámú közönség vett részt a mulatságon.

— **Egy hajó balesete.** A *Nord* gőzhajó, mely utban volt Glasgowból Fiume felé, gépének megsérülése miatt kénytelen volt Holyheadben kikötni.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Deák szálloda. Havas A., Kreiner Kálmán, Dienzl Oszkár, Geyer dr. és felesége, Lázár Pál Budapest. — Panaiteson Pál, Baján Artur és felesége Bukarest. — Loser Henrik Eger. — Bischoff Gyula, Sajatovics J., Seve-rovics T. Körös. — Finkels Artur Bukarest. Schmidt Ferencz és felesége Karánsebes.

Lloyd szálloda. Zsivkovics I. Vinkovcze. — Ambriani Jenő Trieszt. — Lucics Róbert Spalato. — Visnar Dragutin dr. Goszpics. — Henrik Artur Fiume. — Pollák Ernő Bécs. — Mikics Miklós Ferrara. Schwarz Artur Brünn.

De la Ville szálloda. Rikovicza Viktor Laibach. — Csilircs Antal Verona. — Feiner József Budapest. — Rampa Ettore Verona. Lichtenberg Ernő Budapest. — Serovalli Dávid Laibach.

Tőzsdéi árfolyamok.

Értéktőzsdék.

(Zárlatok.)

1905.

J A N U Á R

7 9

Budapest. Aranyjár.	
4%	K. 118.75
Koronajár. 4%	98.40
" 3 1/2%	89.—
Magyar földteherment.	98.—
4%	98.50
Horv. Szlavon	162.—
Tisza-szab.	99.90
Osztrák papírjár.	100.—
" ezüst	120.—
" arany	100.—
" korona	100.—
Osztrák-magyar bank	1625.—
Magyar hitelbank	807.— 800.—
Osztrák hitelbank	681.75 680.25
Osztrák-magyar vasut	651.50
100 márka	117.47 1/2
London vista	239.75
Páris	95.40
20 frankos arany	19.06
100 lira (olasz)	95.20
20 márka	23.48

Bécs. Magyar hitel.	
K. 807.—	800.—
Osztrák hitel.	681.75 680.25
Rimamurányi	532.—
Union-bank	559.50
Magyar államvasut	651.50 651.50
Leszám. bank	466.—
Jelzálogbank	528.—
Adria	436.—
Länderbank	452.—
Lloyd	716.—
Török sorsjegy	133.50
Berlin. Osztrák hitel.	—.—

Budapesti árutőzsde.

Új jegyzés januártól kezdve 100 kilónként.

Buza április	19.88	19.90
" október	17.34	17.38
Rozs április	—.—	—.—
" október	15.56	15.64
Zab április	—.—	—.—
" október	14.20	14.18
Kukoricza	—.—	—.—
" május	15.02	15.—
Zsir	126.—	126.—
Szalonna	103.—	103.—

Newyorki gabonatőzsde.

(Sürgönyjegyzés).

Buza loco	Cent. 123	—.—
január	116 1/8	—.—
május	113 3/8	—.—
Tengeri	Cent. 50 3/8	—.—
január	—.—	—.—
május	—.—	—.—
Fuwardij Liverpoolba pence	2.—	—.—

Gyarmatárak.

Kávé.

Havre Santos good average:

Márczius	Frank 49.—	49.25
Május	49.75	50.25
szeptember	50.25	50.75

Hamburg Santos good average:

Márczius	Márka 41.—	41.25
Május	41.50	41.75
szeptember	42.50	42.75

Newyork:

Fair Rio loco	Cent. 8 1/16	—.—
január	7.65	—.—
április	8.—	—.—

Cukor.

Prága franco Aussig kész	K. 35.85	36.75
" " " új	26.75	27.30
" franco Prága raff.	79.—	79.—

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felölös szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio“ könyvnyomdai műintézet.

ÉRTESÍTÉS.

A fumei új kir. törvényszék építési vállalata a régi ház lebontásából származó

tető-cserép, ablak és ajtó parkányokat igen jutányos áron eladja.

Bővebb felvilágosítás a fumei új kir. törvényszék építési vállalat irodájában (Piazza S. Vito 8. szám) nyerhető.

Nemzetközi Varieté
HOTEL SUSAK

Ma és mindennap
Szeczessziós Orfeum

magasabb színvonalu családi műsorral.

Beduzza Lucia, olasz szubret.
Steinau Antal, kitűnő kómikus és mimikus.
Blumau Károly, kaczagtató, ének kómikus.
Schmidt Betti, tiroli énekesnő.

Szenzációs !!

Hedi Weng

a Berli Central színházról Wollzogen műsorral

BLUMAU és STEINAU

tréfás duettekkel.

Naponta 3 kaczagtató bohózat.

Számos látogatást kérnek

A. Muley Blumau és Steinau
vendéglős. igazgatók.

BERTOLOTI

„TIROLESE“ vendéglője

(a Corsón, az Adamich-tér mellett).

Kitűnő konyha, zamatos borok.
Mindenkor friss csapolású sör.

Hal-speczialitások.

MAGYAROK OTTHONA!

Rosenthal Lipót -- Fiume

AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japán és kagyló áruk, bőrönd és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJCSÁR.

Alapított 1831.

HIRSCH JAKAB

Polgári- és egyenruha-szabó

BUDAPEST és TURN-SEVERIN

V., Dorottya-utca II. l. em. Romania.

Az I. es. k. szab. Dunagőzhajózási társaság

A magyar folyam- és tengerhajózási r. t.

A magyar királyi Államvasutak és a Román államvasutak egyenruha szállítója,

Meghívás esetén megrendelés, mérték- és próba-vétel végett megbízottját a cég saját költségén Fiuméba küldi.

Elegáns butorozott szoba

kályhával és külön bejárattal kiadó Via Andrassy 5. sz. II. dik emelet (a postával szemben.)

Csinosan berendezett

butorozott szoba

külön bejárattal kerestetik január 15.-ére egy ur részére. Jelentkezések a kiadóhivatalban kéretnek.

WEISS M.

Vászonosztály.

Zsebkendők horgolt szegélylyel tuczatja . 95 krtól — 5 frtig.

Vászonzsebkendők szegélylyel tuczatja 2.70 frtól — 9.50 frtig.

Modern battiszt zsebkendők tuczatja 2.50 frtól — 8.50 frtig.

Férfizsebkendők sötét alappal.

Óriási választék, mérsékelt árak, melyekkel senki sem versenyezhet.

WEISS M.

FIUME CORSO II. TRIEST CORSO 9.

Divatárak női- és férfi ruhaszövetek, vásznak, gyapotárak, selymek, bársonyműek, szőnyegek és butorszövetek, kész fehérneműek, nyakkendők, keztyűk, himzések, csipkék, szalagok, fejdísznek való tárgyak fátlyak stb. eladása.

Szabott árak!

Reform a fűtés terén!
Brikett (Koczkaszén.)

100 drb finom angol szénből sajtolt brikett, házhoz szállítva kor. 1.50
Kő- és pormentes. A darabszám első pillantásra konstatalható, tehát a vevő megrövidítése a mennyiségnél kizárva.

Megrendeléseket elfogad: Rubel M., Corsia Deák; Miletić R., Mercato Coperto és Kralj A., Sušak.

Telefon szám 443.

Első Fiumei Brikett-gyár

A eszebb és leghasznosabb ajándékok.
Nagy raktár: Alpaca és Chinaezüstökben és Lámpákban.

Karlsbádi és francia porcellán és üveg készletekben.

Mindennemű üveglámpák, tükrök és képeretek legolcsóbb árak mellett.

Jacques Weiss veje: **WEISZ SALAMON-nál.**
FIUME. Az Adria-palotával szemben.

Kitünően étkezhetni

Miklós Lászlónál,

ki Bártfa fürdőn ösmert jó
konyháját áthelyezte

**Fiume Corso 12. szám
alatt I. emeleten**

csinosan berendezett helyi-
ségeibe.

Értesítés.

Ezennel bátorkodom a t. cz.
hölgyeknek és orvos uraknak
b. tudomására adni, hogy a
Via del Molo 3. sz. alatt (I.
em.) mint okleveles szülésznő
és masseuse telepedtem le és
kérem szolgálataimat alka-
lomadtán igénybe venni.

Tisztelettel
Berger Mária.

WEISS M.

Szövet-osztály.

Női szövetek, legujabb minták szerint dupla szélesség
35 krajezártól 4 frtig.

Női szövetek modern színekben dupla szélesség 30 krtól — 5.50 frtig.
Fekete szövetek legjobb minőségű hazai és külföldi gyártmány
dupla szélesség 50 krtól — 6 frtig.

„Kasan“ és „Voil de laine“ blúzsövetek.

Óriási választék, mérsékelt árak, melyekkel senki sem
versenyezhet.

WEISS M.

FIUME CORSO II. TRIEST CORSO 9.

Divatárak női- és férfi ruhaszövetek, vásznak, gyapotárak, selymek,
bársonyműek, szőnyegek és butorszövetek, kész fehérneműek, nyakkendők,
keztük, himzések csipkék, szalagok, fejdísznek való tárgyak fátlyak stb. eladása.

Szabott árak!

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

„Adria“ magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság.

Atlanti szolgálat.

1905. január havában az alant felsorolt első osztályú gőzösök vagy ezek helyettesei fognak Fiuméből az alant meg-
jelölt irányokban és külföldről hazafelé indítani, feltéve, hogy rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a me-
neteket meg nem akadályozzák:

KIVITEL			BEHOZATAL			
Hová	Gőzös	Kelet	Honnan	Hová	Kelet	
New-York	„Ultonia“	5	New-York	Fiume	„Pannonia“	3
Liverpool	„Cypria“	1—10	Liverpool ¹⁾	„	„Algerian“	1—10
New-York	„Slavonia“	12	London, Hull	„	„Murillo“	1—10
Liverpool ¹⁾	„Palernian“	5—15	Hamburg ¹⁾	„	„Pergamon“	1—10
Lissabon ¹⁾ , London	„Barosse“	5—15	Antwerpen	„	„Báró Fejérváry“	5—15
Rouen ¹⁾	„Jókai“	10—20	Bordeaux, London	„	„Szechenyi“	5—15
Hamburg ¹⁾	„Lusitania“	10—20	Liverpool	„	„Pavia“	5—15
London, Hull	„Congo“	10—20	New-York	„	„Carpathia“	17
Romerdam, Antwerpen, Kopenhagen ¹⁾	„Arad“	15—25	Buenos Ayres, Montevideo	„	„B. Kemény“	10—20
Liverpool	„Saragossa“	15—25	Hamburg ¹⁾	„	„Bagdad“	10—20
New-York	„Pannonia“	26	Liverpool ¹⁾	„	„Fabian“	15—25
Bordeaux ¹⁾	„Kálmán király“	21—31	London, Hull	„	„Douro“	15—25
Glasgow ¹⁾	„Matlekovits“	21—31	Bordeaux	„	„Balaton“	15—25
London, Hull	„Ebro“	21—31	Rouen	„	„Szent István“	15—25
Liverpool ¹⁾	„Austrian“	21—31	London	„	„Zichy“	15—25
Hamburg ¹⁾	„Pergamon“	21—31	Liverpool	„	„Brescia“	21—31
			Hamburg ¹⁾	„	„Byzanz“	21—31
			Rouen	„	„Kolozsvár“	21—31
			Rio de Janeiro, Santos	Trieszt, Fiume	„Stefánia“	21—31
			Glasgow	Fiume	„Báthori“	21—31
			New-York	„	„Ultonia“	31
			London, Hull	„	„Jago“	25/1-5/II
			Rotterdam	„	„Tibor“	25/1-5/II
			Antwerpen	„	„Duna“	25/II-5/II

A *-gal megjelölt viszonylatban a gőzös Triesztet is érinti.

Átrakodó szolgálat közvetlen hajóraklevelek alapján a felsorolt kiindulási kikötőkből az összes földközi és adriai tengeri kikötőbe, valamint az osztrák Lloyd levantei, keletindiai, kínai és japáni vonalaira.

¹⁾ Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány nem jelentett be, az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse, illetőleg hogy ezt a járatot ne teljesítse vagy későbbre halaszta.

Középtengeri szolgálat.

FIUME—MALT OLASZORSZÁG—DÉL FRANCZIAORSZÁG—SPANYOLORSZÁGI vonal.

Fiuméből: „Lederer Sándor“ január 2-án, „Kassa“ 9-én, „Zrinyi“ 16-án, „Andrássy“ 23-én, „Mátyás király“ 30-án.

Valenciából: „Anorássy“ január 4-én „Mátyás Király“ 11-én, „Lederer Sándor“ 18-án, „Kassa“ 25-én.

FIUME-MARSEILLEI vonal.

Fiuméből: „Tisza“ január 4-én, „Rákóczy“ 11-én, „Árpád“ 18-án, „Szent László“ 25-én.

Marseilleből: „Árpád“ január 4-én, „Szent László“ 11-én, „Tisza“ 18-án, „Rákóczy“ 25-én.

FIUME-ÉSZAKAFRIKAI vonal. Fiuméből: indul „Adria“ január 5-én, „Szápáry“ 19-én.

Tangerből: indul „Szápáry“ január 2-án, „Adria“ 16-án, „Szápáry“ 30-án.